

KIEVAIDIK

Töökavatsusi.

Võistluskirjutised noorsoole.

Käesolevaga kuulutab Eesti Noorsoo Karskusliit välja võistluskirjutised noorsoole järgmistele teemidelle:

1. Missugused eestikeelsed karskussisulised raamatud meeldisid mulle kõige enam ja miks?

2. Kuidas pühitsen oma sünnipäeva?

Võistlustest osavõtmise tingimused on järgmised:

1. Esimesele teemile kirjutajate vanadus ei tohi olla 15. I. 1928. a. mitte üle 20. aasta.

2. Teisele teemile kirjutajate vanadus ei tohi olla 15. I. 1928. a. mitte üle 17. aasta. Kirjutis võib olla enamvähem ilukirjanduslikku laadi ja peaks vastama 6. kl. algkooli lõpuklassi ja keskkooli nooremate klasside emakeele tundide kirjalikudele töödele.

3. Autasuks annab E. N. Karskusliit paremate tööde autoritele vanemas (1) rühmas: I — 3000 mk., II — 2000 mk., III 1000 mk.; noorem (2) rühmas: kolme parema töö autoritele à 600 mk. ja järgmise nelja töö autoritele à 400 mk.

Päälle nende kindlate auhindade võidakse määrata järgmiste paremate tööde autoritele hindajate äranägemisel ergutusauhinna kiituskirjad ja karskuskirjandust.

Auhinnad antakse välja kirjanduse näol auhinnasaaja valikul.

4. E. N. Karskusliidul on õigus paremaid töid oma väljaannetes avaldada, nende eest autoritele tasu määrates hariliku korra järele. Kõik võistluskirjutuste käsikirjad jäävad liidu arkiivi, kus nad alal hoitakse.

5. Võistluskirjutused tulevad mõne märksõna all Eesti Noorsoo Karskusliidu juhatajale (Tartu, postkast 86) saata hiljemalt 15. jaanuariks 1928. a. Kinnises ümbrikus tuleb juure lisada sama märgusõna all autori nimi, sündimisaeg, aadress, organisatsiooni nimi, kui autor sarnasusse kuulub, kool ja klass, kui autor õpilane. Ümbrik avatakse päälle töö hindamist. Auhinnata jäänd tööde ümbrikke üldse ei avata.

6. Esimesele teemile kirjutatud töid hindavad hrad V. Ernits, H. Roos ja A. Elango. Teisele teemile kirjutatud töid hindavad n. E. Pedriks ja hrad G. Reial ja I. Elango.

IV Noorsoo Karskuskongress,

mis läind õpiaastal haiguste pärast pidamata jäi, kavatsetakse nüüd ära pidada jõuluvaheajal 27. ja 28. detsembril 1927. a. Valgas, Poeglaste Gümnaasiumi ruumes. Praegu on sellel alal ettevalmistused käimas. On pööratud haridusministeeriumi poole loa saamiseks. Kongressi kohapäälised eeltööd on antud Valga l. Tütarl. ja Poegl. Gümnaasiumite karskusringide kätte. Ruumide suhtes on lahkett vastutulekut avaldand mõlemate koolide juhatajad. Kongressi päevakord on peaaegu samasugune, millisena oli ette nähtud juba alguses. Kongressiga ühel ajal peetakse ära ka IV asemikekogu koosolek

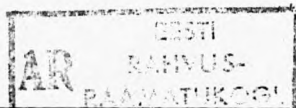
ja noorsoo karskusorganisatsioonide tegelaste kursus,

viimane õieti kongressi järele 29, 30 ja 31. detsembril k. a. samuti Valga Poegl. Gümnaasiumi ruumes. Kursuse ülesanne on noortele juhatajate andmine ringide tegevuse juhtimiseks. Kursuse vastutavaks juhatajaks on palutud dir. T. Grünberg Valgas. Loenguid oleks esialgse kava järele 21, iga päev seega 7 tundi Vanaaasta õhtul on ette nähtud kursulaste koosviibimine teelauas.

Kongressi, asemikekogu ja kursuse kavad ja ligemad andmed saadetakse hiljem liigetele kätte, samuti tuleb neist kõnet „Kevadiku“ järgm. numbrites.

Sügisene karskusnädal.

Eeloleva karskusnädala puhul, mis endiste eeskujul peetakse novembri algul, oleks esialgu tähendada järgmist. — Nädala ülesannete suhtes jäävad maksuma umbes samad tegevusejooned, mis tuntud kevadisest 1. mai karskuspäevast ja nimetatud muuseas „Kevad.“ № 6. 1926/7. a. Uudiseks on, et Noorsoo Karskusliit omalt poolt on otsustand oma esindajate kaudu nädala puhul külastada enda liikmeid keskkoolides ja võimaluse korral ka nende lähedalolevates algkoolides. Raskusi sellele ettevõttele teeb aga rahaline kitsikus. Nädala puhuks ilmub lendleht № 5. Loodetavasti seatakse kokku ka kõnekonsekti ja tegevusjuhiste ringkiri.

Kaanepilt: K. Raud — Kalevipoeg võitleb sortsidega.

Noorsoo enesekasvatuse ja elureformi ajakiri.

№ 1.

IV aastakäik.

Oktoober 1927/28.

*J*mestate, kui ütlen, et vajame uut sõda. Kuid mitte sõda välisvõimude vastu, vaid sõda vaenlaste vastu omal maal. Sõda vaesuse, kuritegevuse, alkoholismi, haiguste ja rumaluse vastu, mis ähvardavad inimeste elu ja inimlikku õnne.

Lloyd George.

Kohustused kutsuvad!

*N*oored aatevennad ja -õed! Kätte on jõudnud sügis. Möödunud on suvine päikseküllus ja vabadus. . . Algand on kohustuste suurpäevad. Käimas on õppetööd igal frondil. . . Üks värskemalt kui teine, täis pakatavat tegutsemisenergiat, elurõõmsalt asute nende kohustuste juurde. Need on kohustused meie eneste, meie kodude ja vanemate vastu. Arge siis unustage neid, vaid täidke nad pidevalt ja hoolsasti armastusega. Looge enestele seega juba harjumuseks

olla kohusetruu, olla hoolas ja täpne igas omas toimingus. Seda nõuab ja oskab hinnata elu, elu igal sammul. . . Anduge mõtlemise rõõmule ja kasvatage enestes kõrgemaid aardeid. . .

Tooge oma vanemaile, oma kodusse õnne ja meeleolu. Tundke rõõmu oma olemasolust ja siduge seda kohustustega mingi Suurema ja Kõrgema vastu. . . Ka kasvatage usku oma töö tulevikku.

Noored! Lubage kõigi nende eelmiste kohustuste kõrval meele tuletada veel ühte ja erilist. See on kohustus meie aatetöö, meie karskustöö hääkäe-

käigu vastu. Oleme selle kohustuse enestele võtnud vabalt, ilma igasuguse surveta, ja sellele seni kasvavat poolehoidu ja sisemist südamesoojust jagand. Ei ole need olnud võõrad ettekirjutised, ei ole need olnud meie au ega ahnuse tunded, ega ka meie isiklised hüved ja huvid, mis meid on sidund selle tööga, vaid need on olnud meie isade, emade, õdede ja vendade hinge valusalt löikavad hädad, need on olnud meie ilu- ja kõlblist ilma laastavad nähted, need on olnud aga ka meie rahva paremusele püüdvad ihked ja soovid — näha meie tulevikku senisest helgemais värves ja ilusamana. . .

Noored, ärge unustage neid siis! Toetage ikka endiselt oma elu- ja võimiste kohaselt meie karskustööd, eriti noorsookarskustööd, ja jääge sellele ustavaiks sõpradeks. Tehke kasvava innu- ja andumusega tööd oma karskusringis. See töö on seni kandnud kaunist vilja. Meie kaasvõitlejate

pere on paisund suureks, suuremaks kui seda on ühegi teise noorte tööala ümber koondund pere. See on kindlaks pandiks meie töö tulevikku ja tõenduseks, et meie ei talla tühja tuult. Omakorda kinnitagu see usku meie töö kordaminekusse ja andku tahet senise töö süvendamiseks.

Nõnda tegutsedes võime julgesti helgitada lootusi, et eesti noorkarsklased on need, kes ehitavad lõpulikult valmis eesti karskushoone, mille alust ei suuda kõigutada ka kõige tugevam alkoholilaine.

Seks, noored sõbrad, et võiksime näha eesti karskushoonet kürest ülesse kerkimas, ütlen veel kord — süvendage oma tööd, kasvatage enestes tõelikku veendumust ja tugevat tahet, et täita oma ülevaid kohustusi, kui need teid kutsuvad. Minu poolt aga teile seks puhuks palju edu ja töö kordaminekut!

Arn. Peets.

HENRIK ALLARI.

Kõigile rahvaile ühine keel!

änavu pühitsetakse üle kogu meie avara maa- kera, nii Soomes kui Inglismaal, nii Jaapanis kui Jaava saarel esperanto keele 40 aasta juubelit — 40

aastat tagasi ilmus Poolamaal Dr. Zamenhofi sulest esimene selle keele õpiraamat. Sel puhul võtame natuke kõnelda esperanto keelest ja ta loojast.

Aastakümnete eest vaatles Bjalystoki linnakeses Poolamaal üks terane ja tundlik poisike valuga, kuidas linna kolmest rahvusest elanikud teineteist vihkavad, alati sõjajalal seisavad üksteise vastu. Kõik on ühesugused inimesed, kõik tunnevad valu ja kurbust, õnne ja rõõmu, kõik armastavad omi vanemaid, lapsi, vendi, õdesid, sõpru, aga metsloomadena nad suhtuvad oma teisest rahvusest kaaselanikkude vastu

— poolakas on venelase verivaenlane, venelane poolaka, ja mõlemad juudi. Linn on kui suur sõjalaager, mis jaguneb kolme üksteisele vaenulikku ossa, mille vahel on sageli veriseid võitlusi. See poisike nägi kõike seda, pani kõik fähele, ta süda täitus kurvastusega ja ta küsis: miks on see nii, mis on sarnase ebaloomuliku seisukorra põhjuseks? Peagi leidis ta sellele küsimusele vastuse: see kõik tuleb sellest, et neil rahvail ei ole ühist keelt, et nad ei mõista teineteist. Ja ta andis endale pühaliku töötuse murda need hiinamüürid rahvaste vahelt, leida niisugune keel, mis oleks ühine kõigile rahvaile. Kogu oma elu otsustas ta pühendada sellele suurele ülesandele. See töötus oli antud muidugi poisiklikus lihtsameeluses, kuid oma elu lõpuni jäi ta truuks sellele töötusele, kogu oma elu ohverdas ta sellele aatele.

See poisike oli Lazaro Ludoviko Zamenhof, kellest hiljem sai praegu kõigile tuttava esperanto keele looja. Juba koolipingil asus ta oma misjoni, oma elutöö teostamisele. Kui kaasõpilased õppimisest vabadel tundidel mängisid ja lõbutsesid, siis istus Zamenhof keelte õpiraamatute keskel, uuris, unistas ja säadis kokku oma uut keelt, kuni viimaks gümnaasiumi lõppklassis võis ta pühitseda jõugu asjast vaimustetud kaasõppuritega keele valmisaamist. See oli noorele Zamenhofile ülev silmapilk! Kaaslased aga kaotasid varssi vaimustuse ja ka keele looja pidi hädise tervise pärast vanemate sunnil loobuma oma lemmikust.

Kuid Zamenhof ei kaotand julgust ega lootust. Hiljem võis ta jälle kõik vabad hetked pühendada oma ülesande teostamiseks. Palju tuli aegade jooksul keeles muuta, sageli tuli uuesti otsast päälle hakata, kuni ta viimaks sai keelele lõpliku kuju anda. Kuid Dr. Zamenhof ei teind veel oma keelt avalikkusele teatavaks, pääasjalikult et puudus raha õpiraamatu väljaandmiseks. Tõlkides eri keelist mitmesuguseid töid oma keelde ja kirjutades ise algupäraseid luuletusi ta kohendas ja viimistles keelt, kuni tal viimaks õnnestus laenata nii palju raha, et sai aastal 1887 kirjastada varjunime „Dr. Esperanto“ (Lootja) all esimese uue keele õpiraamatu, millele ta oli nimeks pannud „Lingvo Internacia“ (Rahvusvaheline keel). Selles raamatukeses oli uue keele grammatika, lugemistükke ja umbes 200 sõnatüvest koosnev sõnastik.

Varssi hakkas kogunema Dr. Zamenhofi ümber vaimustetud poolehoidjaid. Ta sai palju julgustavaid kirju, kuid niisama palju mahategevaid, pilkavaid ja mõnitavaid. Ajakirjandus oskas teda ja ta keelt ainult mõnitada ja naerda. Kuid Dr. Zamenhof ja ta üha rohkenevad poolehoidjad ei minetand julgust, vaid jatkasid ennastohverdavat tööd ühise asja kasuks.

Kuid see töö edenes väga visalt. Sageli rippus uue keele ja ta autori saatus niidi otsas. Selleaegne vene tsaarivalitsus suhtus väga umbusklikult

uude liikumisse, ei andnud luba raamatuid kirjastada, seltse asutada jne., ning kui keegi bulgaaria aatevend saatis Dr. Zamenhofile ühe uues keeles ilmund revolutsioonilise kaanega brošüüri, siis kardeti mitmelt poolt Zamenhofi vangistamist ja Siberisse saatmist. Kuid see jäi õnneks vaid kartuseks. Vastasel korral ei oleks meil praegu olemas esperanto keelt.

Kui vene tsaarivalitsuse poolt keelati Saksamaal ilmuva esimese ja ainukese esperantokeelse (vahepääli oli uut keelt hakatud hüüdma „Esperanto keeleks“) ajakirja, mille toimetajaks oli Zamenhof ise, sissevedu, ei jäänd sel muud võimalust üle kui seisma jääda, sest enamik tellijaid oli Venemaalt. Toimetaja ise oli aga nii vaene, et vaevalt suutis ülal pidada oma perekundagi, kuna silmaarstina ta süda ei luband vaestelt arstimise eest tasu võtta, ja rikkad „sarnase unistaja ja narri“ abi ei tarvitanud. Sääil ilmus aga mees, kes kindlustas lehele ilmumise ja toimetajalegi palga, nii et sedakorda oli liikumine jälle päästetud. Mitmest kriisist esperanto on hiljemgi õnnelikult üle saand.

Kindlamalle põhjale sai esperanto liikumine alles pärast esimest üleilmlist esperanto kongressi Boulogne-sur-Mer'i linnas Prantsusmaal, kus keele autor Dr. Zamenhof nägi oma elutöö esimest vilja, kus miniatüüris esimest korda teostus ta unistus. Osavõtjate kirjelduse järgi täitis mõõtmatu vaimustus kõikide juuresviibijate rinda, kui Dr. Zamenhof ilmus estraadile ja lausus selges, kaunis, kõigile arusaadavas keeles avamissõnad. Mingi tume, saladuslik kohin täitis õhku sel pühalikul tunnil, mil esimest korda inimsoo ajaloo kestel paljudest eri rahvustest inimesed mõistsid teineteist, otsegu kõneldaks nende oma emakeeles.

Dr. Zamenhof suri 14. aprillil 1918, ja ta viimased tunnid olid väga rusuvad, lootusetud. Ilmasõja tagajärjel oli võimsaks paisund esperanto liikumine peaaegu surnud. Rahvastevaheline vihavaen oli tõusnud haripunktile; hirvitav sõjajumal ratsufas tappes ning hävitades läbi maailma — militarism

pidas veriseid pulmi surmaga. Mis võis tunda selle suure rahuapostli süda, kui ta haigetoa aknast ratsutasid mööda röövlilaule lauldes verijanused vene kasakad? Ning lahkus ta elust selle teadmisega, et poola rahvas ägab saksa okkupatsiooni raudse kannal all. Eks tähendand ju see kõigi lootuste rusuks langemist!

Zamenhofi viimasel teekunnal sammus ta kirstu järel ainult salkkond Varssavi vaeseid, kes olid tulnud saatma oma armastatud häätegiijat. Kõik teised olid ta ilmasõja kättes unustand. Ja ometi oli see vaikne ja tagasihoidlik mees kogu oma elu ohverdand teiste kasuks, elades ise vaesuses ja puuduses, ja ometi oli see mees meie aja suurimaid inimesi. Kuid tulevad põlvned hindavad vääriiselt ta teeneid!

Dr. Zamenhof on surnud, kuid ta peen ja õilis hing elab edesi selles suurteoses, mille ta on kinkind maailmale. See ei sure. Noored, teie ülesanne on viia Zamenhofi töö lõpuni!

Kuid kas rahvusvaheline keel on tarvilik ja kasulik, küsib ehk mõni teist. Ning kas ei või mõni teine keel selleks saada? Katsume neile küsimustele leida õiget vastused.

Kahtlemata rahvastevaheline abikeel on hädatarvilik ja ta kasu inimkunnale oleks äraarvamata suur. Eriti tarvilik ja kasulik on ta aga väikerahvastele, seega ka meile eestlastele.

Väikerahvad on asetatud keeleliselt väga ebasoodsaisse tingimusesse. Kuna nende keelt kõneleb vaid väiksearvuline rahvas, siis on paratamatu, et teiste rahvastega läbikäimiseks ja üldkultuurist osasaamiseks nad peavad õppima suurte rahvaste keeli. Kuid nagu igaüks teist teab, need on liig rasked ja keerulised ning omapärased selleks, et neid põhjalikult omandada. Kui palju vaeva näete teie näiteks inglise keelega, ja kui keskkooli lõpetate, suudate inglise keeles vaevalt igasugust teksti vabalt lugeda, rääkimisest hoopis kõnelemata. Ning kui satute kokku inglasega, siis saate ta sõnust vaid hädavaevalt aru. On sõrmil üles lugeda need, kes eestlasist hästi valdavad inglise keelt,

kuigi kümned, võib olla sajadki tuhanded on teda õppind. Selgeks saavad ta ainult keeleliste annetega kõrgema hariduse saand kodanikud ja need, kel on olnud õnn teatud aeg Inglismaal elada? Ja inglise keelest üksinda ei aita teiste rahvastega läbikäimiseks ning kõigist kultuurisaavutustest osasaamiseks, vaid tuleb veel õppida saksa, isegi vene, prantsuse jne. keelt. Seda suudavad aga ainult keeleteadlased. Ja siiski nad on kimbatuses, kui tuleb teha tegemist rootslasega, lätlasega, poolakaga!

Kui aga oleks üks rahvusvaheline keel, oleks sootuks teine olukord. Selleks ei või kunagi saada mõni rahvuslik keel, see on juba ammu kindlaks tehtud. Jääb järele ainult esperanto, mis on lisaks veel mitukümmend korda kergem ära õppida, kui ükski rahvuskeelist. Nii siis oleks ideaalne, et koolides õpetetaks vaid kaht keelt: õpilaste emakeelt ja esperantot. Et see lähemas tulevikus kujuneb nii, on väljaspool kahtlust. Muidugi võivad need, kel on keelelisi andeid ja kes tunnevad huvi keelte vastu, õppida ükskõik kui palju keeli, see on nende eraasi.

Teie olete pannud muidugi tähele, et keel ei ole ainult keel, vaid et temas on osa rahva hingest, vaimulaadist, kultuurist. Kui venelased tahtsid meid eestlasi ümberrahvustada, venestada, siis hakkasid nad kõige päält meile pähe tuupima oma vene keelt, olles kindlad, et kõik muu tuleb juba isenesest. Saksastund on meie rahva hulgast minevikus ainult need, kes on omandand saksa keele. Ning kas teie olete tähele pannud, et need, kes valdavad inglise keelt, on kõvasti inglise mõju all, et nad on osaliselt inglaseks saand? Nii on muidugi iga teise rahvuskeelega — nad ei ole erapooletud, seega teatud määral kahjulikud väikerahvale, kui ainult üht neist õpitakse. Kujutage endile ette: kui inglise keel saab rahvusvaheliseks, nagu mõnelt poolt soovitakse, siis triumfib ühes temaga ka inglus, kõik rahvad satuvad inglismise hädaohtu.

Ainuke võimalik rahvastevaheline keel on rahvuslikult erapooletu esperanto.

Eriti väikerahvaile, seega meilegi eestlasile, kel on rahvustunne nõrk, on ta teretulnud. Ta kindlustab meile seisukoha teiste rahvaste peres, ta kindlustab meile meie omapärasuse, avades meile ühtlasi ka kõigi rahvaste kultuurisalved, hoides nii meie väikest rahvast ühekülgsuste võõraste mõjude eest. Noored, teie ülesandeks on viia lõ-

pule Dr. Zamenhof'i töö! Vanad on tui-
mad, ükskõiksed kõige uue vastu, neilt ei ole oodata midagi hääd ses suhtes. Võtke teie, kelle rinnus loidab noorus-
tuli, see suur liikumine oma õlule ja viige ta võidurikka lõpuni! Teid juh-
tigu see teadmine, et ei ole üksinda, vaid et terve maailma noored on teiega.

A. Jansen.

Tütre portree.

JAMES WATSON.

Julgus.

as teie elu kujuneb eduks või läheb tagurpidi, ole-
neb kõik vaimust, mis-
sugusega elu juhtimisele
asute. Vististi pole ühtki
teist abipakkuvat tar-
kusesõna maailmas kui see.

Tahaksin siin rääkida sellise õige
vaimu omandamise tähtsusest, eriti
aga julguse vaimust, sest see võib
inimest hõlpsamini kõrgemale tõsta ja
teda väärtuslikumaks muuta kui ükski

teine, energiseerida iseloomu ja esi-
nemist.

Võib öelda, et julgus on kahesugune.
Esiteks, julgus kannatada — vastu pan-
nes ja sihti silmas pidades ikka kind-
laks jääda, ja teiseks, julgus töötades
ja võideldes edesi tungida. Mõlemad
on tervikulise elu juures vajalikud.

Julgus kindlaks jääda.

Seda jõudu, mis võimaldab meile
kindlaks jääda, rahulikult seista ja

oodata, mis annab tugevust eksitavaile mõjudelle vastu panna, raskusi kanda, kättevõidetut kinni pidada, võib otsevalt püsivuseks nimetada. Igapäevases elus on seda püsivuse jõudu tarvis samapalju kui töötamise jõudugi. Mitte keegi ei saaks täita oma kohustusi, oma päevakorrast kinni pidada, kui tal poleks raasukestki sellest püsivuse vaimust, kindlaksjäämise julgusest.

Püsivuse arendamisel esineb üks moment eriliselt suure tähendusega — meie peame õppima „Ei!“ ütleva. Need, kelle loomuses on tugevalt arenend seltskunnast lugupidamise joon ja vaimuomadus kõikide südameid võita, ebaseeldivuste tekitamisest hoiduda, kohtuvad sageli selle tõsise raskusega. Ja nad annavad pahatihti järele. Nende pääle on mõjund sarnased arvamisid, nagu — miks peaksin rikkuma selle lõbusa seltskonna tuju enda eraldumisega? Miks peaksin seisma mahajäetuna, kui kõik teised lõbutsevad? Hääs seltskunnas peab igaüks sarnanema tuju poolest oma naabrile! — Ja nii edesi. Õigel ajal mitte keeldumine aga teeb ainult halba ja on nii mõnegi elu varemeks muutmisele kaasa aitand. Kahtlemata, tundub mõnelgi korral raskena välja astuda näiliselt nii meeldiva toimingu vastu, mille teate ometi eksliku olevat, ja tõesti, on ebaseeldiv teha end vastikuks inimesile, kellega meelsasti tahaks läbi saada. Kuid ilmas on veel halvemaidki asju, kui enese äratõugatuks tegemine. Kui toimite oma parema arusaamise vastu, võibolla teete end mõningaile inimesile meeldivaks ja te naabruskond nimetab teid hääks seltsiliseks. Aga mõelge, mida te sääljuures kaotate! Teie kaotate usalduse iseenese vastu. Ja kindlasti hiljem ka teiste usalduse. Ning seega olete aland oma käiku allapoole.

Eneselle mõnusus valmistada ja enast lõbustada on hääl asi, kuid ometi mitte alati küllalt seda väärt, et nende kohta „Ja!“ ütelda.

Mõnikord seisab küsimus otse iseeneselle „Ei!“ ütlemises. Kui olete küllalt tugev „Ei!“ ütleva sarnaseil kordadel, mil teid kiusatakse oma

väikest rahakorjandust mõne tühise asja pääle ärakulutamiseks, kuna teie aga võiksite koguda veelgi ja siis muretseda eneselle väärtuslikuma asja, siis on see kindlaksjäämine julguse maksmapanemine. Kui olete küllalt tugev „Ei!“ ütleva klubi, pidu või muu aja viite meelitusile neil tundel, mil peaksite õigusepärast kodus olema, või ennast ettevalmistama ühe astme võrra enesearendamise redelil jälle ülespoole tõusmisel — siis on seegi püsivuse, iseloomu maksmapanemine. Ja lõpuks, kui teil on võimalik „Ei!“ ütelda oma kalduvusile seltsida nendega, kes — ükskõik kui meeldivad nad ka ei oleks muidu — tegutsevad teiste allapoole kiskumiseks, sunnivad teid vihkama oma kodu ja koduseid kohustusi ning alati täitmist nõudvaid kutsekohustusi — siis on seegi iseloomu maksmapanemine.

Sageli leidub ka noori, kes on ehitud selle hääl omadusega, julgusega mida nimetame kindlaks jäämiseks. Nii keegi karske poiss, kes algas oma õpipoisi aastaid. Meister pakkus talle klaasi veini, kuid poiss sõnas: „Ma ei maitse iialgi sarnast laket.“ — „No kuule poiss, meil ei ole siin ühtki karsklast!“ — „Kui mind õpipoisisina edesi peate, siis on teil üks“, vastas poiss. Meister ärritus ja klaasi kõrgel hoides sõnas ta: „Tead poiss, siin on ainult üks isand. Kas jood ära, või valan sulle kaela.“ — „Noh“, sõnas poiss, „võite ju teha eneselle seda meelehääd. Võite rikkuda mu kuue, kui see teile nii väga meeldib, kuid teie ei saa rikkuda minu iseloomu.“ See on jälgimisväärt hääl näide.

Küsi selt kurjategijalt, küsi selt vaeselt õnnetult, küsi selt äraandjalt, küsi selt kõikidelt viletsailt, kes on teind raskeid vigu oma elus, mis asi on viind neid praeguse olukorrani. Ja siis kuulete õige seletuse: „Äh, kui mul ainult julgust oleks olnud juba alguses „Ei“ öelda!“

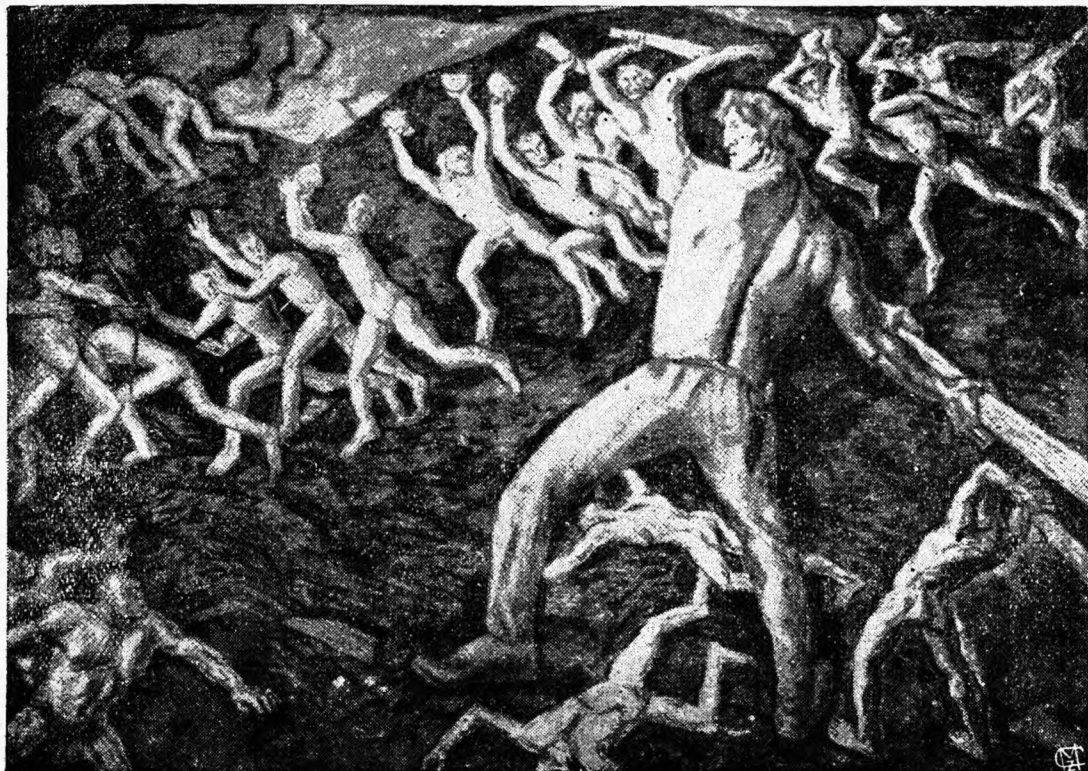
Ühes india jutus särab elevant püsivuse ja julguse eeskujuna nii suursuguselt, et selle loo jutustama pean. See vahva loom kandis oma seljal kuninglikku lippu. Elevanti juht sai

juba lahingu algul surmahaava, just silmapilgul pärast seda, kui oli avaldand peatumise käsu. Käsule alludes jäi elevant oma kohale. Võitluse möll täitis varssi kogu ümbruse õudusega. Elevant, see tumm vahvuse eeskuj, aga ei nihkund paigalt ühegi tolli võrra. Ja kuningas, nähes lippu lehvimas ikka omal kohal, ei tahtnud uskuda, et see päev tooks neile kao-

eemal, ja toodud elevanti juhi laps, taipas loom, selle võidurikka päeva kangelane, et pidi edesi minema. — See on tore eeskuj truudusest, püsivusest ja julgusest kindlaks jääda.

Julgus töötada, edesi tungida.

Julgus töötada, edesi tungida, see on julgus, mida vajame, kui tahame midagi teostada, võita. See julgus,

K. Raud.

Kalevipoeg võitleb sortsidega.

tuse. Liikumatu lipukandja seisis ja teritas kõrva sõjakära poole, kuid see vaibus lõpuks hoopis. Sõjatorm oli möödunud, rüüstetud väli jäi lahingust maha, ja olgugi, et kuningas oli juba ammu mööda kihutand põgenejat taga ajades, seisis elevant ikka veel oma kohal. Kolmeks ööks ja päevaks jäi ta paigale, ei karistused ega ähvardused suutnud teda liikumisele sundida. Alles siis, kui oli käidud Nirbudda külas, mis asus säält sada miili

mis Newtoni, Watti, Stephensoni, Faraday ja Edison juures on pannud looduse jõud tegutsema, millega on saavutatud teoreetilisele ja ka praktilisele teaduselle suuri võituseid, mis inimest enam ja enam maailma peremeheks on teind — see on väärtuslikum osa kogu sellest julgusest, millele maailm rajaneb. See julgus, mis Wesley, Lord Shaftesbury, John Howardi ja kindral Boothi kombel peab igal kujul esinevate moraalsete ja sotsiaalsete pahede

vastu ägedat võitlust, niisugune tõetunnistajate ja märtrite julgus, nagu seda on Cranmeni, Latimeri, John Knox'i, Martin Lutheri ja John Hussi oma, see julgus, mis esineb sageli igapäevaste inimeste juures, kes südlift oma tõekspidamisi kaitsevad ja kõigi pilke, naeru pääle vaatamata oma seisukohtadelle kindlaks jäävad — on julgus, mis peab meid ümbritseva elu selge ja puhta ja juhib inimsugu põlv põlvelt hää juurest parema juure.

Mõelge vastupanule, mille pidi Lord Shaftesbury ületama, kui ta võitlust algas lastetöö ärakaotamiseks vabrikuis ja tööstuses üldse. Ta nägi, et see polnud lastele põrmugi kohane, need lausa surid raskest koormast. Ja sel mehel tuli võidelda peaaegu üksi kogu inglise kaubanduse ja kapitali jõu vastu, sest tema hüüete kuulmiseks olid säälsed mehed kurdid.

Või mõelge ühele teisele mehele. Tema nimi oli Richard Martin, ta pole kuulsus, kuid ta nime tuleks austada õieti suuresti. See mees oli esimene, kes nõudis seadusandlikke abinõusid loomade piinamise vastu. Hulk aega oli ta kogu rahvale ja ka parlamendile pilkelauaks.

Siinsamas tahaksin aga kohe selgitada, et julgus töötada tähendas neile kõigile õieti mitte midagi muud, kui südame soovil, terve hingega tegutsemist, kogu oma hinge väljavalamist käesolevasse toimingusse. Ja see ongi see, mida kõige enam vajame hariliku elu suursugustamiseks, väärtuslikuks tegemiseks. Võimene elus ettetulevat igasugust harilikkuigi tööd südamlikku-

sega teha, on parim ja kasutoovaim julgus. Kui paljuist tõist aga on siin ilmas poolsüdamega üle saadud hingeta viisil. Kuid sarnane töö on enesepiinamine, sarnaselt elamine — orjus.

Teadke seda, et ükski töö pole hästi tehtud, pole nõuetele vastavalt sooritud, kui ta pole tehtud südamlikkusega. Kui aga omame selle südamlikkuse, siis on meil jõudu töö päris lõpetamiseks enam kui küllalt. Ja selleks, et mingit ettevõtet hästi läbi viia, kulukski meil tema jaoks rohkem jõudu, kui on seda harilik tarviline määr, nagu on lugu veskirattaga, millel nähakse meelsasti veidi rohkem vett, kui seda tema ringkäimiseks parajasti vaja. Südamlikkus annab jõule kohuste täitmisel küllaldase ilme, ja just see ilme teebki elu ilusaks, elamisväärseks. Kui nii tegutseme, siis täidame hästi oma koha, ükskõik missugune see ka poleks, ja me puudumine jätab katmata jälje järele.

Sõbrad! Sellega võidate palju enda elu ilusalt elamiseks, kui elate hingega, täis julgust kindlaks jääda ja täis julgust töötada andumusega. Maailma reegel öeldakse kõlavat: „Tehke palju raha, võimalikult ausal teel, aga tehke raha“. Mina aga ütlesin: „Olgem rõõmsad võimalikult ausal teel, igal juhul olgem rõõmsad“. Elu pole ainult elamiseks, vaid ta on hästi elamiseks. Kuid meie ei saa hästi elada enne kui pole rajand oma elu hää julguse ja tubli südame abil kõrgemale.

Teosest „Formation of Character. T. P.

H. G. WELLS.

Gautama Buddha elu.

Siddhattha Gautama võrsus üllast perekunnast, kes omas maaalasisid Himalaja-mägede nõlval. Üheksateistkümnenda aastast nais ta ühe kauni sugulase. Ta pidas jahti, mängis ja jalutas selles päikseküllases aedade,

ilumetsade ning kastetud riisipõldude maailmas. Aga keset seda muretu elu sigines rahuldamatuse tunne ta südamesse. See oli kõrge, tegevust nõudva mõistuse rahulolematuse. Gautama tundis, et ta eluviis polnud tõsine elu, kuna see veeres alalise püha- ja puhkepäevana, — puh-

kepäevana, mis juba liiaks kaua oli kestnud.

Ja siis kerkis noormehes üles teadmine haigusest ja suremisest, õnne kõikumusest ja rõõmu ebatäiuslisusest. Ühel päeval kohtas ta rändaskeeti, mehi, keda sellal Indias leidus rohkesti. Need mehed elasid kindlaile seadusile

alludes, enamasti viibisid nad sünges enesevaatluses või usklikus vestluses.

Näis, nagu oleksid nad otsind elu sügavamalt tõelisust ja hõõguvat soov, samuti teha, valdas Gautama.

Veel mõtiskles ta selle üle, nii jutustab ajalugu, kui talle toodi sõnum poja sünnist. „Uus ahel, mille pean murdma“, ütles Gautama.

Oma suguvõsa hõisete saatel saabus ta külla tagasi. Peeti suurt pidu bajadeeride tantsu ja muusikaga; õõsi aga äratus Gautama metsikus ahastuse

hoos nagu mees, kes hoomab, et ta majakatus on leekides. Ta otsustas lõpu teha sellele õnnelikule, sihitule ajaveetele. Tasahilju astus ta kambri lävele, milles nägi oma naist leevelt magamas väikese õlilambi valgusel, ümbritsetud lillist, väikene poeg käevarrel. Gautama tundis igatsust enne lahkumist süleleda poega, ent hirm äratada naist, hoidis ta tagasi. Vi-

mati väljus ta majast, astus heledasse India kuupaistesse, hüppas ratsu selga ning sõitis minema.

Väga kaugele ratsutas ta sel õöl ja hommikul peatus ta väljaspool maaosa piire, mis kuulus ta suguvõsale. Sääli löikas ta oma pikad kiharad mõõgaga, rappis maha kõik ehted ning saatis

koos hobuse ning sõjariistaga koju. Edesi matkates nägi ta meest närudes, kellega vahetas oma uhked riided ning nüüd, kui ta oli loobunud kõigest endisest, oli ta vaba ja võis alata tarkuse uurimist. Ta tee viis lõunasse, kus ta teadis olevat erakuid ja õpetajaid Vindhya-mägede künklikes orus. Need targad mehed elutsesid maa-koobastes ja tulid aegajalt küll ka linnadesse, kuid oma teadmisi jagasid nad üksnes neile, kes matkaraskused kannud ja külastasid

neid. Gautama aga omas peagi kõik oma aja teadmised, kuigi ta terav mõistus ei võind soostuda kõigega, mis talle õpeteti.

Indlasele on alati olnud loomupärane uskuda, et võim ja tarkus saavutub äärmise askeesi, paastumise, magamatuse ja enesepiinamise teel. Selle usu pani Gautama nüüd proovile. Ta asus ühes viie kaaslasega mahajäetud paika

Buddha.

ning andus sääl paastule ning enese-
piitsufamisele. Ta kuulsus levis nagu
suure kella kõla, mis taevavõlvil ku-
miseb. Ent miski ei annud talle tun-
net tõele lähenemisest. Ühel päeval
kõndis ta edestagasi ja püüdis mõelda,
vaafamata suurele kurnatusele. Äkki
vaarus ta ja langes teadvusetult maha.
Kui ta ärkas, oli ta tulnud kindlale
veendumusele igasuguse mustakunsti
asjatusest tõe ja tarkuse otsimisel.

Ta kaaslased imestusid ja kohkusid,
kui ta nõudis harilikku kehatoitu ja
keeldus edespäevast enesevaevamisist.
Ta oli leidnud, et igasugune tunnetus
võimaldub parimini terve pääaju ja
tugeva keha kaudu. Selline arusaam-
ine aga oli nii selle maa ideile kui
ka üldiselle ajavaimule võõras. Pettu-
nult jätsid õpilased õpetaja maha ja
läksid oma teed. Gautama jäi üksi.

Kui vaim tegutseb suure probleemi
lahendamisel, siis sammub ta aste-
astmelt kõrgemale, omandab järjest
kindlama aluse, kuni tunnetab nagu
äkilises sisenduses oma võidu. Nii
juhtus Gautamalegi.

Korra istus ta suure jõe liivasel
kaldal, kui teda valdas selge näge-
mise rõõmukas uudis. Öeldakse, ta
olevat terve ööpäeva veetnud sügavas
mõttes, siis tõusis ta, et seda, mis ta
tunnetand, teatavaks teha kogu maa-
ilmale.

Ta läks kuninga linna, otsis kadund
õpilased üles ja võitis nad oma uuele
usule. Benaresi kuninglikus loodus-
pargis löid nad oma ütised üles, asuta-
des midagi koolitaolist ja õpetades igauht,
kes nende juurest tuli tarkust otsima.

Gautama õpetus lähtus mõttest, mis
teda vaevand juba siis, kui ta rikka
noormehena küsis eneselt: „Miks
pole ma täiesti õnnelik?“ See oli
hoopis isesugune viis maailma proble-
mele läheneda; see erines kreek-
laste väljaspoole suunduvast teadus-
himust ja hebraa prohvetite kõlbluskä-
skudest. Suur indlane ei unustand
inimese „mina“, ta koondas kogu tähe-
lepanu sellele, püüdes seda hukutada.
Kõik kannatus oleneb, nii õpetas ta,

isiku himukaist soovest. Senikui in-
mene omi isekaid ihasi ei ole võitnud,
on ta elu vaev, ta lõpp lein. Kolm elu-
iha astet on, ja kõik kolm on kurjast.
Esimene see on meelteiha, meeleliste
rõõmude püüdmine; teine on igatsus
isikliku surematuse järele; kolmas
taotleb isiklikku edu, on maailma-
meelsus, ahnus jne.

Kõik need ihad võitnud, pääseb ini-
mene elu hädast ja viletsusest. Kui
inimese „mina“ täiesti hävind, siis
saavutub Nirvaana, hinge lakkamatu
rõõm, ülim õnn.

See oli Gautama õpetuse tuum, tõi
küll, raskemini mõistetav kui kreeklaste
lihtne nõue kartmatult ja selgesti tõi-
asju näha, ja hebrealaste käsk Juma-
lat karta ja õigust teha. See oli õpetus,
mida ei mõistnud täielmääral Gautama
otsekohesed õpilasedki ja mida imet,
et see siis, kui kadus õpetaja isiklik
mõju, jämenes ja rikkus. India rahva-
massides valitses usk, et Tarkus ise
teatud pikkade ajaühtumite järgi ikka
jälle maa päälle laskuvat ja valitud
inimeses, „Buddhas“, kehastuvat. Gau-
tama õpilased kuulutasid õpetaja sel-
liseks Buddhaks, viimseks Buddha-
dest, kuid pole tõestatud, et Buddha
ise oleks soostund selle nimetusega.
Vaevalt oli ta surnud, kui ta isiku
ümber põimus kirjuid legende. Neil
ajul eelistas inimsüda imemuinasjuttu
kõlbliselle suuruselle, ja nii sai Gautama
Buddhast väga imepärane olend. Sellegi-
pärast osutus ta mõju ehtseks võiduks
maailmale. Kuigi Nirvaana oli liig
kõrge enamjao inimeste mõistusele,
kuigi oli tung müüte uskuda tugevam
kui arusaamine lihtsast tõsiasjust Gau-
tama elus, siiski suutsid inimesed osa-
liseltki mõista Gautama õpetust, mida
ta nimetas kaheksakordseks teeks
või õilseks elurajaks. Selles si-
salduvad õpetused nõuavad vaimlist
siirust, selgeid sihte ja kõnet, õiget
ülalpidu ja ausat tööd. Need tahavad
sisetunnet teritada ja inimesis kasva-
tada õilseid, isekusetuid pürgimusi.

„Meie maailma ajaaloo“ XXVIII. päätüki-
st.

Huviõhtu — uus koosviibimise viis.

Huviõhtu on kitsama ringkonna omavaheline seltskondline koosviibimine, mille kava vastab osavõtjate huvile ja sellest olenedes ühendab tulusa ajakasvatustööd kasvatustööga.

Seniste koosolemise viiside seas täidab huviõhtu tühja koha. Ta moodustab koosoleku ja pidu vaheastme jälgides samaaegselt mõlemi vahendeid ja ülesandeid vähemas ulatuses.

Nagu tähendatud, huviõhtul viibib kitsam seltskond — teatud ühingu (ringi) liikmed või ka kaasa toodud tuttavad. Üksteist tundes tagab see ühtlase ning sundimatu meeleolu.

Kordaminek muidugi oleneb korraldusest ja õhtu kava omadusist, mis kogemuste põhjal jaguneb kolmeks:

1) Ametlik osa. Ühingu juhatus avaldab tarvilikke teadaandeid, üleskutseid, selgitusi ühingu nüüdse ja edespäevase tegevuse üle. Läbirääkimised, mis järgneda võivad, näitavad liikmete arvamisi ülaltoodud esitiste kohta. Samuti võidakse õiendada selles osas liikmemaksu j. m. vahetuid.

2) Pärisososa — huviõhtu tuum, mille moodustab loeng, referaat, vaidlusalgatus, mõttevahetus.

Elustavaks saateks ning vahelduseks valguspildid, muusikalised palad, deklamatsioon, plastika oma liikmete kui ka väljaspoolt palutud esinejate poolt. Leidub ühingu autoreid — nad võiksid enda kirjanduslisi või muusikalisi töid ette kanda — see annab algajale esinemisvõimalusi ja ergutab ning julgustab edesi katsetama. Samuti tohiks huvi-

õhtulisi eriliselt huvitada oma inimeste tööd!

Pärisosaks võiks olla loengu või referaadi asemel ka õpiringi, kursuse loeng, mingi koosolek, laulukoori harjutus või muu ettevõtte.

3) Seltskondlik osa. Mitmed istetööd ning jooksumängud, ringmäng, rahvatantsud ja tants — vastavalt ruumile, osavõtjate arvule ning nende meeleolule.

Alguses ja vaheaegadel on kena meeleolu loomiseks ühislaul karskuse laulikust ehk üliõpilaste või muudest laulikute. Viimastest laulud, mis karsklaste tundeid ei haava.

On õhtu sissepääs maksuline (mis ei saa üldiselt üle 10—25 marga tõusta), võiks osa sissetulekust pühendada maiustuste (õun, pähkel, kompvek) nõutamiseks, mida lõbustuste vahetähtsuse ümber kanda. Pidulikumaile juhtudel võiks aset leida ka teelaud.

Õhtu kestvus

tohiks piirduda 3—4 tunniga (kella 19—23-ni) — pääsi — ta ärgu väsitagu, ärgu rammestagu ega kurnaku, nagu seda teevad tavaliselt pidud.

Osavõtjail olgu võimalus koju kaasa viia värsket, ülev tundmus, mitte roidumust.

Et õpilasil pühapäev jõukoguv puhkus järgnevalks koolinädalaks ja seepärast mõistlik õhtul aegsasti teki alla pugeda, siis peetagu huviõhtu laupäeval.

Kõrvalmärkusena olgu tähendatud siinjuures, et õpilaste kauane ülevalviibimine õhtuti ja eriti öösi õppimine või lõbutsemine on lausa roim ja selle ärahooldamine peaks saama mitte üksi kasvatajate, vaid ka noorte endi kohuseks. Kosutuseks loodud vaikne õõ, homme jälle ootab koolitöö.

Nii peetagu silmas, et huviõhtu ei veniks kalli une kulul. Lõpp saabugu vareminki kindlaksmääratud ajal.

Mis nimelt õhtu pikaks kisub, see

on seltskundline osa, kui ta hasarti langeb ja „tükitööks“ muutub eriti tantsus, millega üldiselt mõõtu tuleks pidada.

Siin allugu seltskund juhile, kes tunneb palju mänge ja oskab rõõmsat olemist uute ettevõtetega värskendada ja ei lase tekkida ühekülgsust ega igavust.

Kord nädalas

või üle kahe nädala peetav huviohtu seob igaihe, kes muidu vast eemale jääks häast algatusest, igavaks pidades tõsisemat ja raskemat vaimutoitu.

Mõned noored tulevad esialgu küll vist lõpposa pärast, ent õpivad hindama ajaväljel ka eelmist. Kui kõike suudetakse pakkuda vaheldusrikkal, seeditaval kujul, kasvab süües kordkorralt isu ka vaimsema ning tõsisema järele, mida pakub õhtu pärisosa. Nii areneb vaimline seedimisorgan.

Häade tagajärgede

poolest tuleks huviohtud arvata esimeste sekka seltsi töövahendite hulgas.

Kus nendega algust tehtud juba varemini, näitab seda kogemust.

Liikmed on aasta kestel huviohtudel üksühega tutvund; paljud sõpru ning mõttekaaslasti leidnud; on tundma õpitud põhilisemaid, päevakorralisi nähteid kultuurilma ja ühingu elus, teaduse uuemaid, tähtsamaid edusamme, tegelikke teadmisi; on leitud side kultuureluga; on tihenend samameelsete inimeste kokkukuuluvustunne, mis loob vastava miljöö aatelisiks pürgimusi;

rõhutan veelkord — on mõistlikus meelelahutuses koos viibides üksteist hindama õpitud, on leitud mõjutusi ja äratusi, teadmisi ja õhutusi, tähelepanu ja poolehoidu, kindlustust ja julgustust.

Ning ühingu suhtes? Ühistunne on mõjusasti kosund, mida näitab see, et üldised ettevõtted kasvavat poolehoidu leiavad; liikmeskond õpib eneselle kui ühiselle perele vaatama.

Summas loob huviohtu ühingu tegevusse hoogu ning helevust, tuues uusi liikmeid juure.

Kes külalistena huviohtul viibind, kui õhtu vähegi huvi suutnud pakkuda, need astuvad kergesti liikmeks, et sellesse perre kuuluda.

Värske vere juurevoolu tagajärjel kasvab ühinguis jõutagavara ja selle kasutamisel omakorda teguvõime, reaalne lõõgijõud.

Niisugusel laiapiirilisel liikumisel kui karskusliikumine, on vaja väga suurt jõudu ja koondatud energiat kõrgepinget. Alati on seda liiga vähe olnud!

Toogu huviohtud juure mürdosa seda tarvilikku energiat!

Teoreetilised võimalused on nooruslikult paljulubavad . . .

Huviohtu tegelik edu oleneb korraldajate ja osavõtjate ühisest tahtest.

Kui nooril küllaldaselt solidsust ja taktitunnet omavahelisel kohtlemisel — ja seda on karsklasil loomulikult — siis ei lase tulu eneses kahelda.

Ülaltoodud tingimusil julgen huviohtut kui uut noorte koosviibimise viisi südamest soovitada.

Tõelised surnukslööjad maailmas polegi need, kes kannavad püsse ja käsigranaate, vaid need, kes levitavad mürgist umbusaldust, mis hävitab pakatava usu ja teojuu. Usku röövida on kerge; usku külvata on raske, teeb aga õnnelikuks. See usk pole lapsik rumalus ega sõgedus, see on mehejulge ja selge hädadohtude tundmine. Kes usub, ilma et ta näeks, on narr. Kõik näha, kõik tunnetada ja ometi uskuda, tähendab elada jumalusega ühenduses.
Traub.

HÄID RAAMATUID

Rope Kojonen. Õnn.

Soome keelest L. Leeman. Eesti Noorsoo Karskusliidu väljaanne nr. 11. „Sõnavara“ kirjastus Tartus 1927. 80 lhk., hind 1 Ekr. (=100 marka).

See ilus maitserikka välimusega raamatukene kõneleb, nagu ta päälkirigi näitab, õnnest. Sellest säravtiivulisest kevadliblikast, mis nii sagedasti mees hõljub, kuid keda vähesed kätte saavad. Eks ihalda iga inimene eneselle õnne! Eks tee paljud palehigis ööd ja päevad tööd, et jõuda kunagi õnne haljasmaile! Iga inimene kujutleb teda omamoodi, kuid kõik on veendund ta olemasolus.

Meil on teadmine, et on olemas õnnelikke inimesi ja seepärast usume ka, et on meilgi igalühel võimalus õnnelikuks saada.

Kui ainult tuntaks teed!

Õnn pole midagi välispidist. Ta pole seotud ei rikkusega ega kuulsusega — need ei too teda kaasa, kuigi rikkad ja kuulsad võivad olla ka õnnelikud. Raamatukeses esitetakse väike muinasjutt haigest kuningast, kes võis terveks saada ainult selle läbi, kui leiti inimene, kes oli õnnelik, ja siis selle särk kuningale selga pandi. Otsiti kaua sarnast inimest ja kui viimaks leiti, siis polnud sel särki, nii vaene oli ta.

Õnn on teatud hingeseisukord, mida

üldises mõttes raske on määratella. Seepärast ei tee raamat tegemist sellega, mis on õnn, vaid katsub näidata teed, kuidas õnne saavutada. Ja ses mõttes võime julgesti usalduda raamatu autori, selle paljukogend ja hingerikka mehe juhtimisele. Tundes tema poolt antud üldjuhtnõore, võime omas elukorralduses palju saavutada. Elu on kunst, mida tuleb õppida nagu viulimängugi. Igaühes on võimalusi elukunstnikuks saada, kui ta natukene tundma õpib eeldusi selleks. Vähemalt üldreegleid tuleb teada, üksikasjus leiab ta isegi õige otsuse.

Raamat on eriti tähtis elluastuvalle noorsoole, kuid tähtis igaühele, kes oma elu üle mõnikord tahab järele mõtelda. Siit leiab palju hoopis uusi vaatekohti ja nii mõnigi asi ilmub üsna uues valguses. Ka õpiringid leiavad siin omale väärtusliku abinõu. Iga päätükk annab neile palju materjali huvitavaks harulemiseks ja järelemõtlemiseks. Lihtne ja kaasakiskuv esitusviis ei nõua lugejalt suuremat ettevalmistust kui ainult lugeda-oskamist.

Tõlge on üldiselt häa. Silma on puutund mõned ebajärjekindlused keeles ja korrektuuri vigu, kuid need pole kuigi olulised. Leidku see väärtuslik raamat teed igale poole.

E. Kubjas.

Parim abinõu päeva hästi alata, on see: mõtle kohe ärgates järele, milviisil sa võiksid sel päeval rõõmu teha ühelegi inimesele.
Nietzsche.

Uudisi Tõrva Ühisgümnaasiumi karskusringilt.

Kuna varem ail ajal pea kõikjal valitses arvamine, et iga noor, kes pääseb aheldavate koolimüüride vahelt tegelikku ellu, võib eneselle lubada hetkeks tunda vabadust ja olla rõõmus. Mõistmatul kombel pöörati otsekohe alkoholi poole. Nüüd on juba saabund aeg, kus mineviku väärnähitud tulevad tõsiselle kaalumisele ning asjad kergema kaaluga langevad aganate sekka.

Möödud kevadel korraldasid Tõrva gümna. lõpetajate vanemad oma „lendavaile kotkaile“ õhtuse koosviibimise kehakinnitusega, kusjuures täiesti puudusid alkoholilised joogid. Samal ajal tegutsesid ka karsked noored, et enda veendumusi karskuses koolist

lahkumisel töotusega kinnitada ja nooremaile julgustavat eeskuju pakkuda.

Nii valmis pikk töotuskiri. Banketil avaldetti üleskutse ja paluti kõiki töotusega ühinema.

Töotus koosnes kahest osast: 1. Otsekohehest töotusest, kus allakirjutanu pidi töötama ise joomisest täielikult keelduda, mitte kellelegi alkoh. jookke pakkuda ja joomakombeile sõda kuulutada. 2. majanduslikust kohustusest 10 aasta pääle. Allakirjutanu kohustus vähemalt 100 mk. aastas laenama Tõrva Gümna. majaanit. skapitaliks, millise summa ta aja lõppedes saab protsentidega; töotuse murdmise korral aga kapitali protsentideta. Töotust arvasid pidada jõudvat neli lõpetajat. Ed. T—u.

Omise asjus.

1927/8. a. „Kevadiku“ tellimine

ja levitamine on jäänd endisele alustelle. — Tellimishind 1. okt. 1927. a. kuni 1. maini 1928. a. (6 nummert) on 50 mrk., poolaasta 25 mrk. Liidu liikmed organisatsioonid ärgu unustagu kohustust ajakirja tellida igale üksikule ringi liikmele. Nende tellimiste puhul arvatakse niigi madalast hinnast maha $\frac{1}{3}$. Arvete õiendamises aga soovib toimetuse tungivalt korda ja täpsust.

Kevadiku Suviaalbum II.

ilmus juulis ja on saadaval liidu liigetelt koolides, levitajailt ja toimetusest. Albumi suurus 32 lhk., häa paber, kaaned, valitud sisi piltidega. Hind 30 mrk.

Väljaandja: Eesti Noorsoo Karskusliit. Vastutav toimetaja: kutsenõunik Hans Roos.

Tegev toimetuse: Eeva Pedriks, E. Kubjas, H. Rink, L. Urm.

Toimetuse aadress: Tartu, pst. 86, telefon 404.

Toimetuse kõnetunnid: tegevtoimetajal — teisipäeval 2— $\frac{1}{2}$ /3 } Jakobi tän. 8.
toim. sekretäril — teisip. ja neljap. 1— $\frac{1}{2}$ /3 }

K. Mattiesen, Tartu.